

Werkgroepen

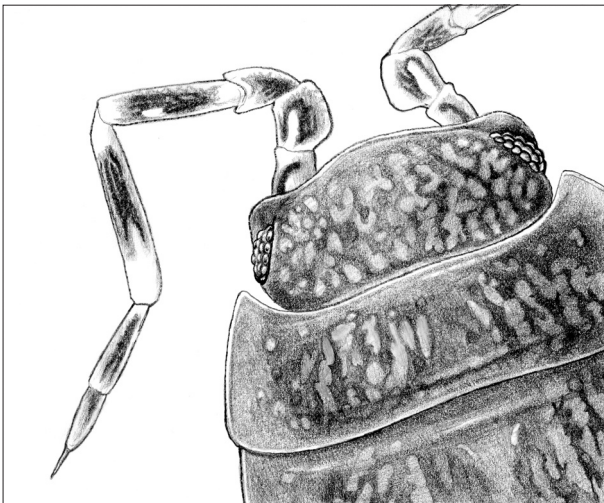
Bodemfauna

Activiteiten

In vele opzichten was 2007 een goed jaar voor de bodemfaunastudie. Een aantal nieuwe springstaarten konden aan de Nederlandse faunalijst worden toegevoegd, het bestand groeide weer gestaag en we hebben weer een beter inzicht gekregen in de verspreiding van een aantal zeldzame soorten. De belangrijkste activiteiten in 2007 waren:

- Inventarisatie van macrobodemfauna in heel Nederland. Er zijn het afgelopen jaar 3942 waarnemingen aan het EIS-databestand toegevoegd. De teller van het bodemfaunabestand staat met deze toevoeging op 49.169 waarnemingen.
- Inventarisatie van rotsspringers (Microcoryphia) langs het Noordzeekanaal, IJsselmeer, de grote rivieren en de vastelandkust van Groningen en Friesland.
- Inventarisatie van mierenpringstaart en mierenpissebed in relatie tot hun gastheren.
- Inventarisatie van de Kalverpolder (Zaandam) op bodemfauna.
- Determinatie van materiaal uit het kalkgraslandenproject van T. van Noordwijk (Stichting Bargerveen).
- Determineren van materiaal uit diverse projecten van Alterra.
- Bewerking van het springstaartengenus *Orchesella*. Vier soorten voor Nederland, in totaal zijn 1049 waarnemingen aan het landelijke springstaartenbestand toegevoegd.
- Bewerking van het springstaartengenus *Neanura*. Eén soort in Nederland, in totaal zijn 370 waarnemingen aan het landelijke springstaartenbestand toegevoegd.
- Studie van materiaal van *Lithobius subtilis* voor publicatie.

De pissebed *Porcellionides pruinosus* (tekening Hay Wijnhoven).

Publicaties

Het manuscript voor de nieuwe verspreidingsatlas pissebedden, duizendpoten en miljoenpoten is naar het EIS-bureau opgestuurd. Basis voor de verspreidingsatlas is een nieuw opgezet digitaal databestand. Nieuw ten opzichte van de vorige atlas, alweer uit 1995, is de opname van een inventarisatiehandleiding, uitgebreide informatie over de verspreiding, ecologie, biologie en status van de soorten en verspreidingskaarten met een bodemkaart als achtergrond. Met deze atlas zal een nieuwe stap worden gezet naar een beter inzicht in de verspreiding en ecologie van bodemfauna. Het EIS-bureau werkt momenteel hard aan de lay-out van de atlas en de uiteindelijke verspreidingskaartjes. Nog even geduld.

Er is begonnen aan het schrijven van een genustabel voor de Nederlandse springstaarten en een nieuwe pissebeddentabel. Er is een aantal artikelen in voorbereiding over twee nieuwe springstaartgenera voor Nederland, *Bilobella* en *Ptenothrix*. Het genus *Ptenothrix* wordt in het eerstvolgende NFM-nummer gepresenteerd. Er zijn drie korte mededelingen in voorbereiding over recente en opvallende vangsten van pissebedden (*Porcellio dilatatus*), duizendpoten (*Lithobius pilicornis*) en miljoenpoten (*Polydesmus coriaceus*).

In 2007 verschenen de volgende publicaties:

Berg, M.P. 2007. De springstaarten van Nederland: Het genus *Orchesella* (Hexapoda, Entognatha, Collembola). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 26: 77-92.

Orio, E. & M.P. Berg 2007. Première contribution à l'étude des chilopodes (*Chilopoda*) de Provence et description d'une nouvelle sous-espèce. – Bull. Soc. linn. Provence 58: 21-36.

Krenten uit de pap

In totaal zijn voor 25 van de 39 soorten pissebedden die in Nederland leven waarnemingen verzameld (tabel 1). Enkele opvallende vondsten afgelopen jaar waren enige exemplaren van *Armadillidium nasatum* en *Porcellionides pruinosus*, twee soorten die vooral in kassen leven en die nu steeds vaker ook vrijlevend worden waargenomen. *Cylisticus convexus* is zeer zeldzaam in Nederland; twee exemplaren zaten onder een plank langs de Oosterschelde bij Zierikzee. Vanaf 1990 was *Porcellio dilatatus* niet meer waargenomen in Nederland. In potvallen uitgezet in diverse kalkgraslanden in Zuid-Limburg zat een 15-tal exemplaren.

Tabel 1. Verdeling van de waarnemingen over de soorten pissebedden

Soort	Aantal records		
<i>Philoscia muscorum</i>	339		
<i>Armadillidium nasatum</i>	1	<i>Platyarthrus hoffmannseggii</i>	34
<i>Armadillidium opacum</i>	9	<i>Porcellio dilatatus</i>	5
<i>Armadillidium pictum</i>	7	<i>Porcellio scaber</i>	409
<i>Armadillidium pulchellum</i>	9	<i>Porcellio spinicornis</i>	52
<i>Armadillidium vulgare</i>	175	<i>Porcellionides pruinosus</i>	3
<i>Cylisticus convexus</i>	1	<i>Trachelipus rathkii</i>	107
<i>Haplophthalmus danicus</i>	72	<i>Trichoniscoides albidus</i>	27
<i>Haplophthalmus mengii</i>	25	<i>Trichoniscoides helveticus</i>	6
<i>Ligidium hypnorum</i>	6	<i>Trichoniscus pusillus</i> s.l.	191
<i>Ligia oceanica</i>	18	<i>Trichoniscus pygmaeus</i>	8
<i>Metatrichoniscoides leydigi</i>	7	<i>Trichoniscoides sarsi</i>	20
<i>Miktoniscus patiencei</i>	1		
<i>Oniscus asellus</i>	434	Totaal	1996

Tabel 2. Verdeling van de waarnemingen over de soorten miljoenpoten

Soort	Aantal records		
<i>Allajulus nitidus</i>	19	<i>Leptoiulus belgicus</i>	1
<i>Blaniulus guttulatus</i>	32	<i>Macrosternodesmus palicola</i>	3
<i>Boreoiulus tenuis</i>	1	<i>Melogona gallica</i>	1
<i>Brachychaeteuma bradae</i>	2	<i>Melogona voigti</i>	9
<i>Brachyiulus pusillus</i>	33	<i>Nemasoma varicorne</i>	17
<i>Brachydesmus superus</i>	94	<i>Nopoiulus kochi</i>	1
<i>Choneiulus palmatus</i>	15	<i>Ommatoiulus sabulosus</i>	10
<i>Chordeuma sylvestre</i>	1	<i>Ophiodesmus albonanus</i>	7
<i>Craspedosoma rawlinsii</i>	24	<i>Ophiulus pilosus</i>	1
<i>Cylindroiulus apenninorum</i>	2	<i>Oxidus gracilis</i>	1
<i>Cylindroiulus britannicus</i>	13	<i>Polydesmus angustus</i>	52
<i>Cylindroiulus caeruleocinctus</i>	58	<i>Polydesmus coriaceus</i>	1
<i>Cylindroiulus latestriatus</i>	94	<i>Polydesmus denticulatus</i>	65
<i>Cylindroiulus punctatus</i>	255	<i>Polydesmus insconstans</i>	13
<i>Cylindroiulus truncorum</i>	12	<i>Polyxenus lagurus</i>	9
<i>Cylindroiulus vulnerarius</i>	11	<i>Proteroiulus fuscus</i>	114
<i>Glomeris marginata</i>	27	<i>Tachypodoiulus niger</i>	8
<i>Julus scandinavicus</i>	128	Totaal	1134

De miljoenpoten zijn goede tweede met waarnemingen voor 35 van de 52 soorten (tabel 2). Miljoenpoten die over het algemeen weinig worden gevangen, maar waar in 2007 materiaal van werd verzameld, zijn *Boreoiulus tenuis*, *Brachychaeteuma bradae* (nieuw voor Flevoland) en *Nopoiulus kochi*. Leuk was de vondst van *Polydesmus coriaceus* in Zeeland, bij Goes. Dit is de eerste waarneming van deze miljoenpoot buiten Zuid-Limburg. Opvallend was verder het hoge aantal waarnemingen van vrijlevende *Cylisticus britannicus*. Het lijkt erop dat deze soort van verwarmde kassen vaste voet aan de grond krijgt.

De duizendpoten bleven wat achter bij de vorige twee groepen, met waarnemingen voor 26 van de 41 soorten (tabel 3). Bijzonder was de vangst van twee individuen van *Lithobius pilicornis* op de Wrakelberg in Zuid-Limburg. Het zijn de eerste waarnemingen van deze duizendpoot buiten de bebouwde kom van Amsterdam. Waarschijnlijk leeft er een kleine populatie op de Wrakelberg. Opvallend waren verder de waarnemingen van *Geophilus proximus*, *L. curtipes*, *L. erythrocephalus*, *L. macilentus*, *L. pelidnus* en *L. tricuspis*, alle zeer zeldzame soorten. Leuk is ook de waarneming van de subtropische duizendpoot *Scutigera coleoptrata*, de spinduizendpoot, in Haarlem en Zaandam. Om de vijf jaar wordt een exemplaar gemeld, meestal uit een huis.

Activiteiten komend jaar

Voor 2008 staan de volgende activiteiten gepland:

- Bewerking van het springstaartengenus *Entomobrya*
- Inventarisatie van de vastelandkwelders van Friesland en Groningen en enkele bossen in Zuid-Limburg op het voorkomen van rotsspringers *Microcoryphia*
- Inventarisatie van bodemfauna in Nederland
- Determineren van materiaal uit het kalkgraslandenproject verzameld in 2006
- Schrijven aan een nieuwe pissebeddentabel en genustabel voor de Nederlandse springstaarten.

Matty Berg

Vlinders (Lepidoptera)

Noctua, de gemeenschappelijke database van de WVF (Werkgroep Vlinderfaunistiek) en de Vlinderstichting is inmiddels uitgegroeid tot een kleine 1.9 miljoen waarnemingen.

Tabel 3. Verdeling van de waarnemingen over de soorten duizendpoten

Soort	Aantal records		
<i>Brachygeophilus truncorum</i>	30	<i>Lithobius melanops</i>	18
<i>Cryptops hortensis</i>	166	<i>Lithobius microps</i>	75
<i>Cryptops parisi</i>	5	<i>Lithobius pelidnus</i>	1
<i>Geophilus carpophagus</i>	5	<i>Lithobius pilicornis</i>	2
<i>Geophilus flavus</i>	97	<i>Lithobius tricuspis</i>	1
<i>Geophilus insculptus</i>	1	<i>Pachymerium ferrugineum</i>	3
<i>Geophilus proximus</i>	1	<i>Schendyla nemorensis</i>	33
<i>Lamyctus emarginatus</i>	9	<i>Scutigera coleoptrata</i>	2
<i>Lithobius calcaratus</i>	8	<i>Stigmatogaster subterraneus</i>	29
<i>Lithobius crassipes</i>	13	<i>Strigamia acuminata</i>	4
<i>Lithobius curtipes</i>	1	<i>Strigamia crassipes</i>	6
<i>Lithobius erythrocephalus</i>	1	<i>Strigamia maritima</i>	1
<i>Lithobius forficatus</i>	298		
<i>Lithobius macilentus</i>	2	Totaal	812

Van deze gegevensbron is gebruik gemaakt bij het inrichten van een geheel vernieuwde versie van de website www.vlindernet.nl. Voor het eerst kan men nu, naast de traditionele stippenkaart en het fenogram, ook voor elke soort kaartjes raadplegen met de talrijkheid in drie perioden: 1850-1980, 1981-1994, en 1995-heden, en daarnaast een staafdiagram met de talrijkheid per jaar vanaf 1980. Hierdoor is het nu ook mogelijk geworden om betrouwbare uitspraken te doen over voor- of achteruitgang van soorten, en een inschatting te maken van de mate van eventuele bedreiging. Vanuit Vlindernet is het eveneens mogelijk om een actuele naamlijst van de complete Nederlandse vlinderfauna te downloaden.

Vlindernet richt zich alleen op Macrolepidoptera. Voor de Microlepidoptera gaat er eind mei 2008 www.microlepidoptera.nl in de lucht, opgebouwd door Sifra Corver en Tymo Muus (zie elders in deze nieuwsbrief). Ook voor deze site zijn de gegevens over verspreiding en fenologie ontleend aan Noctua.

Tot het jaar 1987 werden jaarlijsten van bijzondere waarnemingen van Macrolepidoptera gepubliceerd in Entomologische Berichten door B.J. Lempke, maar daarna volgde een lange onderbreking. Lempke overleed in 1993 en daarna werd de jaarlijstraditie ook niet door anderen voortgezet. Maar sinds het jaar 2000 is de WVF, in samenwerking met de NEV-sectie Ter Haar, deze traditie weer begonnen. Inmiddels wordt de laatste hand gelegd aan het derde jaarverslag uit de nieuwe reeks, die bovendien meerdere jaren zal behandelen, 2002-2005.

De trekvlindersverslagen hebben een lange traditie: vanaf 1940, eveneens door B.J. Lempke opgestart, vormen ze een continue reeks van verslagen tot het jaar 2002 (vanaf 1987 met andere auteurs). Nu is om praktische redenen besloten het trekvlindersverslag op te nemen in de jaarlijst van bijzondere waarnemingen van Macrolepidoptera, voor het eerst dus in deze derde jaarlijst. Dat is natuurlijk even wennen, maar het zal beslist meevallen: er wordt een volledige tabel gepubliceerd waarin alle aantallen van de trekvlinders worden opgenomen en van de meest bijzondere waarnemingen volgt een toelichting in de tekst. Bijzondere waarnemingen van migrerende Microlepidoptera worden in de jaarlijsten van de Microlepidoptera toegelicht. Overigens behandelt dit trekvlindersverslag eveneens meerdere jaren, 2003-2005.

Rob de Vos & Willem Ellis

Waaivleugeligen (Strepsiptera)

Deze bijzondere en intrigerende groep insecten krijgt in Nederland veel te weinig aandacht. Door hun endoparasitaire

levenswijze zijn ze moeilijk in het veld te vinden. Het merendeel van de waarnemingen betreft dan ook vrouwtjes, of in een enkel geval een pop van een mannetje, dat zich in het achterlijf van een gastheer bevindt. Toch is het mogelijk gericht op zoek te gaan naar waaier vleugeligen in Nederland. De meest algemene soort, *Stylops melittae*, parasiteert in zandbijen *Andrena*. Hier zijn ze in het vroege voorjaar met enige moeite wel te vinden bij kolonies van geschikte gastheren. Ook *Xenos vesparum* die parasiteert in veldwespen *Polistes* zijn in Zuid-Limburg wel aan te treffen in de zomer. Mocht een geparasiteerde gastheer een pop van een mannetje bevatten die nog niet is uitgekomen dan loont het zeker de moeite te proberen deze uit te kweken. De ervaring een levend mannetje te zien is iets dat je lang bij blijft. Ze zien er compleet bizar uit met hun grote waaier vormige vleugels, vertakte antennen en afwijkende ogen, welke aspecten blijken te hebben van zowel samengestelde als enkelvoudige ogen. Voor een uitgebreide bespreking van de biologie en de in Nederland voorkomende soorten verwijs ik naar Smit & Smit (2005). Veel van deze informatie is tevens terug te vinden op de vernieuwde webpagina over de werkgroep Strepsiptera van EIS: <http://science.naturalis.nl/strepsiptera>.

In 2007 heb ik samen met Ivo Raemakers, en Hans Henderickx in België, gericht gezocht naar *Halictophagus silwoodensis*, een soort die parasiteert op de heidecicade *Ulopa reticulata*. Deze soort is in 1981 beschreven uit Engeland en is inmiddels bekend uit Duitsland, Frankrijk en Finland. Zowel in België als in Nederland is de soort aangetroffen. In Nederland slechts op één plek, maar dat heeft vermoedelijk met de verzamelmethode te maken. Er is alleen gebruik gemaakt van een sleepnet, terwijl de geparasiteerde dieren vermoedelijk dieper in de vegetatie zitten dan de gezonde dieren. Het is dus goed mogelijk dat *H. silwoodensis* op meer plekken in Nederland voorkomt. In het artikel waarin deze soort nieuw voor Nederland wordt gemeld (Smit 2007) worden in de discussie nog een aantal soorten genoemd die met gericht zoeken vermoedelijk in Nederland te vinden zijn. Van deze soorten is in ieder geval *Malayaxenos trapezonoti* een goede kandidaat. Deze soort is pas in 1996 beschreven van de Lüneburgerheide in Niedersachsen, Duitsland. Deze soort parasiteert op de wantsen *Trapezonotus arenarius* en *T. desertus* en zal met enige moeite in ieder geval te vinden moeten zijn op de heideterreinen in het oosten van het land.

Smit, J.T. 2007. Het heidecicadewaaierdje *Halictophagus silwoodensis* nieuw voor Nederland (Strepsiptera: Halictophagidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 27: 85-90.

Smit, J.T. & J. Smit 2005. De waaier vleugeligen (Strepsiptera) van Nederland. – Entomologische Berichten 65: 43-51.

John T. Smit

Spinnendoders (Pompilidae)

Van het collectiefront weinig nieuws. Ik ben bezig de mutaties in de I.T.Z. collectie in Amsterdam te verwerken zodat te zijner tijd het EIS-bestand weer klopt en de collectiebeheerders een actueel overzicht hebben van de Nederlandse spinnendoders in hun collectie. Intussen hebben de natuurmusea in Rotterdam en Maastricht hun overzichten ontvangen. De controle van de gegevens die mensen naar EIS sturen levert soms leuke contacten en waardevolle gegevens op. Hilco Meijer (Drachten)

ving in Friesland de zeldzame *Arachnospila hedickei*. Bovendien bracht hij mij op het spoor van een recente naamsverandering.

Dit laatste brengt mij op het onderwerp ‘belangrijke recente publicaties’. Wahis (2006) publiceerde een belangrijke aanvulling op zijn ‘Catalogue systematique et codage des Hyménoptères pompilides de la région ouest-européenne’ uit 1986. Daarin gaat hij onder andere uitgebreid in op de naamsverandering van *Priocnemis gracilis*. Wolf (2004) ontdekte dat Haupt in 1927 aan een *Priocnemis* soort de naam *P. gracilis* had gegeven, een naam die Gussakowsky in 1926 al voor een andere *Priocnemis* had gebruikt. Wolf stelde voor *P. gracilis* om te noemen tot *P. gussakowskyi* te noemen. Totdat Wahis ontdekte dat die naam – je gelooft het bijna niet – al door Lelej in 1988 aan een Russische *Priocnemis* was gegeven. Bovendien ontdekte Wahis dat er ook in Afrika een *P. gracilis* rond vliegt. Dus heet onze *P. gracilis* vanaf 2006 noch *gracilis*, noch *gussakowskyi*, maar gewoon *Priocnemis confusor* Wahis. (What 's in a name). De Afrikaanse *gracilis* krijgt binnenkort een nieuwe naam, dat wordt dus oppassen geblazen.

Wolf, ik noemde hem al, publiceerde samen met Sorg ‘Die Wegwespen (Pompilidae) von Nordrhein-Westfalen’ (2007). Deze verspreidingsatlas geeft, na een korte inleiding, een opsomming van de 57 aangetroffen soorten. De informatie over elke soort omvat een verspreidingskaart, een literatuuropsomming, de vindplaatsen, het Europese areaal, de habitat en de mate van zeldzaamheid. Wat ik bijzonder aan deze publicatie vind is dat de auteurs bovendien 11 soorten opnemen, die wel over de grens in ons land zijn waargenomen maar (nog) niet in Nordrhein-Westfalen. Zij baseren zich daarbij op onze onvolprezen ‘De Wespen en Mieren van Nederland’. Vijf van de Nordrhein-Westfalense soorten komen (nog) niet in Nederland voor. Drie daarvan kunnen we, denk ik, te zijner tijd in ons land verwachten: *Auplopus albifrons*, *Cryptocheilus versicolor* en *Priocnemis pelliplusis*. De laatste soort lijkt sterk op *P. parvula*. Grensbewoners, opletten dus.

Tenslotte nog iets over te verwachten publicaties. De NJN is van plan een aangepaste spinnendodertabel uit te geven. Uitgangspunt is de tabel, die in NFM 22 is verschenen. Van de kant van de NFM ondervind ik alle medewerking; zij stelde op korte termijn het materiaal aan mij ter beschikking voor bewerking. Marijn Nijssen en Theo Peeters van Stichting Bargerveen overwegen een publicatie die gewijd zal zijn aan het voorkomen van *Eoferreola rhombica* in zandverstuivingen. Jinze Noordijk, die de rol van bermen als insecten- en spinnenbiotoop onderzoekt, besteedt ook aandacht aan de spinnendoders. Ook dit onderzoek zal te zijner tijd een publicatie opleveren.

Wahis R. 1986. Catalogue systématique et codage des Hyménoptères Pompilides de la région ouest-européenne. – Notes fauniques de Gembloux 12. pp 91.

Wahis R. 2006. Mise à jour du Catalogue systématique des Hyménoptères Pompilides de la région ouest-européenne. Additions et Corrections. – Notes fauniques de Gembloux 59: 31-36.

Wolf H. 2004. Bemerkungen zu einigen Wegwesp-Arten (Hymenoptera, Pompilidae) (VIII). – Linzer biologischer Beiträge 36: 523-524.

Wolf H. & M. Sorg. 2007. Die Wegwespen (Pompilidae) von Nordrhein-Westfalen. – UWM-Verlag, Krefeld. pp. 133.

De laatste publicatie (ISBN 978-3-933547-11-8) is voor 16

euro te bestellen bij: UWM, Renate Stenmans, Josef-Heinrichs-Strasse 12, D-47839 Krefeld, Duitsland

Hans Nieuwenhuijsen.

Sprinkhanen (Orthoptera)

Het is een rustige tijd aan het sprinkhanenfront. Het inventarisatiewerk gaat gestaag door, maar er liggen voorlopig geen nieuwe publicaties in het verschiet. Voor het atlasproject in Limburg zijn weer diverse excursies gepland. Limburg is momenteel ook de spannendste provincie vanwege de

zaagsprinkhaan *Barbitistes serricauda* die bij Vaals aan de grens staat te trappelen om Nederlands grondgebied te betreden. Zie voor het laatste nieuws de website van de Limburgse werkgroep (<http://sprinkhaan.nhgl.nl>).

Nog een oproep: Leo de Bruijn van Natuurmonumenten zoekt een vrijwilliger die in Midden-Brabant (Kampina, Loonse en Drunense Duinen e.d.) sprinkhanen wil inventariseren. Geïnteresseerden kunnen zich per e-mail bij hem melden: L.deBruijn@natuurmonumenten.nl

Roy Kleukers

EIS-nieuws

Jaarverslag 2007

(een uitgebreidere versie is te vinden onder www.naturalis.nl/EIS onder 'Over de stichting')

Hoogtepunten 2007

- Bram Koese aangesteld als medewerker waterdieren bij EIS-bureau.
- Manuscript zweefvliegen ingeleverd bij eindredactie Nederlandse Fauna.
- Twee gevarieerde nummers van Nederlandse Faunistische Mededelingen.
- Start Entomologische Tabellen.
- 120.000 records toegevoegd aan de EIS-bestanden.
- Bijzondere waarnemingen: zandoorworm op IJburg, heidecicadewaaiertje *Halictophagus silwoodensis* en de bladwespe *Caenolyda reticulata* voor het eerst in Nederland.
- Nederlands Soortenregister verder verbeterd en, onder meer aangevuld met foto's van ruim 1000 soorten.
- Veel publiciteit rondom het vliëgend hert.

Bestuur en bureau

Het EIS-bestuur bestond in 2007 uit Geert de Snoo (voorzitter), Matty Berg (secretaris), Peter van Helsdingen (penningmeester), Willem Ellis (lid) en Martin Soesbergen (lid).

EIS-weekend 2007 nabij Holten, Overijssel (foto Roy Kleukers).

Er waren zes personen werkzaam bij Bureau EIS-Nederland (totaal 4,2 fte).

André van Loon (0,5 fte)

Roy Kleukers (0,8 fte)

Menno Reemer (0,8 fte)

Vincent Kalkman (0,8 fte)

John Smit (0,8 fte)

Bram Koese (0,5 fte)

Bram Koese werd als medewerker waterdieren toegevoegd aan het bureauteam. Jan-Pieter Huizer en William Vletter waren als student bij het bureau werkzaam. Daarnaast werd door diverse mensen bijgedragen aan projecten en opdrachten van het EIS-bureau: Berend Aukema, Peter de Boer, Jan Cuppen, Gijs van Dijk, Hans Huijbregts, Hans Nieuwenhuijsen, Frank van der Meer, Theo Peeters, Ivo Raemakers. Jan Smit, Jelle Tienstra, Oscar Vorst, Casper Zuyderduyn en vele werkgroepcoördinatoren.

Samenwerking

- In 2007 werd intensief samengewerkt met Naturalis, op het gebied van gezamenlijke publicaties (Nederlandse Faunistische Mededelingen, Entomologische Tabellen en Nederlandse Fauna) en het Nederlands Soortenregister.
- Een speciale vermelding verdient de nieuwe samenwerking met de Nederlandse Entomologische Vereniging voor Entomologische Tabellen.
- EIS is actief lid van de Stichting Veldonderzoek Flora en Fauna en het Platform Soortbeschermende Organisaties.
- In 2007 werd verder samengewerkt met de volgende organisaties: De Vlinderstichting, Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie, FLORON, SOVON, Loopkeverstichting, Bureau Natuurbalans, Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (vliëgend hert), Natuurhistorisch Genootschap Limburg, Landschap Overijssel, Stichting Anemoon, Universiteit Leiden, CML, waarneming.nl, IUCN Mediterranean office en Red List Unit & Freshwater Biodiversity Assessments Unit.

Bureauwerkzaamheden

- De bureaumedewerkers waren betrokken bij 15 bijeenkomsten in binnen- en buitenland.